

ΠΕΦΤΟΝΤΑΣ ΑΠ' ΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑ

(για καμιά δεκαριά χρόνια...)

Ωραία! Μιας κι όλοι "Ξαφνικά" ανακάλυψαν τη νέα μανωλάδα και τα "χωράφια της ντροπής", μιας και τα δακρύβρεχτα δημοσιογραφικά ρεπορτάζ του τύπου "οι φράουλες της οργής" κλπ γέμισαν πολλές σελίδες τυπογραφικού χαρτιού και τηλεοπτικού χρόνου να πούμε και μεις (τελευταίοι και καταϊδρωμένοι) την ταπεινή μας γνώμη.

Καταρχάς μια σύντομη γνώμη για τα κίνητρα αυτής της "αποκάλυψης". Είναι πράγματι απορίας άξιον γιατί ο συρφετός των ελληνικών media "έπαιξε" το κεφάλαιο μανωλάδα - ρατσισμός - μεροκάματα πείνας ως κεντρικό του θέμα για σεβαστό χρονικό διάστημα (για τα δεδομένα της mediακής υπερπληροφόρησης). Και το λέμε αυτό επειδή εδώ και 20 σχεδόν χρόνια το σύνολο του έντυπου και ηλεκτρονικού Τύπου έχει λειτουργήσει ως ιμάντας μεταβίβασης των υλικών πάνω στα οποία έχει χτιστεί η ταξική βία της εποχής μας. Κι αν είναι "αλήθεια" ότι από εφημερίδα σε εφημερίδα κι από κανάλι σε κανάλι υπάρχουν διαφορές, είναι άλλο τόσο αλήθεια ότι κάθε κανάλι και κάθε εφημερίδα και κάθε ράδιο συνέβαλε με τον τρόπο του στην εξίσωση μετανάστης ίσον εγκληματίας που είχε σαν αποτέλεσμα την υποτίμηση των ζώων και της εργασίας εκατομμυρίων ξένων εργατών. Τώρα λοιπόν τί; Να χτύπησε τους Τεγόπουλους και τους Αγγελόπουλους καμιά κρίση αντεξουσίας; Να είναι ο Μπόμπολας κρυφοαντίφα; Δύσκολο...

Χωρίς να θέλουμε να παραστήσουμε τους ξερόλες νομίζουμε πως τέτοιες ασυνέχειες στην κατά τα άλλα πλήρως ενταγμένη στη ρατσιστική σκοπιμότητα λειτουργία των ελληνικών ΜΜΕ δεν είναι καθόλου "περίεργες". Αντίθετα απ' ό,τι θα περίμενε κανείς είναι προς το συμφέρον της καπιταλιστικής καθημερινότητας να σκάει κανά σκανδαλάκι εδώ και καμιά αποκάλυψη εκεί. Επενδυμένο πάντοτε μ' ένα μανδύα αντιρατσιστικής ευαισθησίας. Όχι μόνο δεν είναι άγνωστη αυτή η συνταγή, αλλά ίσα ίσα έχει καταντήσει πιο θλιβερή κι απ' τους φορείς της. Να πως πάει σε γενικές γραμμές: θα βρίσκουμε μια "ακράια" περίπτωση, θα κάνουμε ένα μελοδραματικό ρεπορτάζ, θα καταγγέλλουμε όλοι μαζί τους ανάλγητους εκμεταλλευτές και την Πολιτεία που είναι απύσχα και έτοιμο το γλυκό. Οι δημοσιογράφοι δικαιώνουν την ιδιότητά τους ως λειτούργημα, τ' αφεντικά τους καμαρώνουν που η επιχείρησή τους έχει εξέχουσα θέση στο δημόσιο διάλογο, η κοινωνία αγανακτεί για τη βαρβαρότητα που συμβαίνει κάπου μακριά της, οι πολιτικοί φορείς εξαγγέλλουν μέτρα ή κινητοποιήσεις (αναλόγως με ποια μεριά είναι) και πάει λέγοντας. Αυτή η λειτουργία βέβαια έχει και όνομα και σημασία: ΣΥΓΚΑΛΥΨΗ ονομάζεται και δουλειά της είναι να ξορκίζει συγκεκριμένες κάθε φορά ακρότητες έτσι ώστε να δικαιώνεται και να ξεπλένεται η υπόλοιπη "κανονική" λειτουργία της κοινωνικής μηχανής.

Η αλήθεια βέβαια είναι (για όποιον ενδιαφέρεται να καταλαβαίνει) πως ακόμα και η ίδια η ακραία περίπτωση της Μανωλάδας δεν είναι τελικά και τόσο ακραία όσο παρουσιάζεται. Ή για να ακριβολογούμε δεν είναι και καμιά αποκάλυψη που ξεφυτρώνει απ' το πουθενά! Για μια ολόκληρη δεκαετία - επιβεβαιωμένα από τα αστυνομικά αρχεία και απ' τον καθημερινό Τύπο - αυτό που έπαιξε για όσο έπαιξε ως πρωτοφανές σκάνδαλο είναι καθημερινή, ρουτινιάρικη συνθήκη για χιλιάδες εργάτες της βαλκανικής και της κεντρικής Ασίας που ζουν και δουλεύουν στα χωράφια του νομού. Ήδη από το 1999 και κάθε μετέπειτα έτος επαναλαμβάνεται με τρομερή σταθερότητα η εξής ιστορία: οι εργάτες γης ξεσηκώνονται γιατί τα μεροκάματα πιάνουν πάτο και τα ωράρια ουρανό, τα ντόπια μικρά και μεγάλα αφεντικά απειλούν όποιον αντιμικά (και φυσικά πυροβολούν παραδειγματικά 2-3 κάθε φορά και χτυπούν πολλαπλάσιους), η τοπική κοινωνία επειδή πλουτίζει απ' αυτή τη βαρβαρότητα σιγοντάρει, οι μπάτσοι επειδή τα παίρνουν κι αυτοί προσπαθούν κάθε φορά να ηρεμούν τα πνεύματα... Επιπλέον με εξίσου αξιοθαύμαστη επιμονή κάθε μα κάθε χρόνο ανεξαιρέτως, οι ντόπιοι παραγωγοί / δουλέμποροι πυρπολούν κάποιο βράδυ τις παράγκες από νάυλον μέσα στις οποίες στοιβάζονται οι εργάτες, έτσι ώστε αυτοί να αναγκαστούν να τους δίνουν και κάποιο ποσοστό απ' τα χρήματα που βγάζουν το πρωί... "Για να μην υπάρχει πρόβλημα..." Και εννοείται πως μέσα σ' όλο αυτό το επίσημα καταγεγραμμένο δεκάχρονο (τόσο να είναι άραγε;) ντελίριο βίας οι επαγγελματίες συνδικαλιστές και τα κόμματα της αριστεράς του κράτους κάθονται μόκο. Να 'ναι επειδή η ταξική τους συνείδηση έχει πάει περίπατο μαζί με τα κόμματα που εκπροσωπούν; Να 'ναι επειδή έχουν κι αυτοί κάτι χωραφάκια; Όπως και να 'χει το γεγονός και μόνο ότι φέτος - μιας και το θέμα έτρεχε στα κανάλια - οι εκπρόσωποι του κκε σκίστηκαν να φάνε ξύλο και να φανούν στη μανωλάδα είναι από μόνο του σημαντικό: δείχνει εμμέσως το βαθμό σύμπραξης της αριστεράς του κράτους στα εγκλήματα των αφεντικών. Για να το πούμε αλλιώς, αν "κινδύνευε η μακεδονία μας" το κκε θα 'χε κατεβάσει 50.000 κόσμο στους δρόμους.

Εντωμεταξύ κάτω απ' όλο αυτό το βουνό μνηστικού ενδιαφέροντος και πίσω απ' τους ποταμούς δακρύων για τα δεινά των εργατών γης στη μανωλάδα αγκομαχούσε θαμμένη και μια άλλη πραγματικότητα. Στις 19 και στις 20 Απρίλη οι περίπου 2.500 μπαγκλαντεσιανοί, πακιστανοί, βούλγαροι στην πλειοψηφία τους εργάτες στα φραουλοχώραφα κατέβηκαν σε γενική απεργία! Δεν είμαστε εμείς οι πλέον αρμόδιοι να αποτιμήσουμε την κίνηση αυτή και να αποφανθούμε για το τι πέτυχε - μπορούμε όμως να σχολιάσουμε δυο τρία συμπεράσματα που προκύπτουν. Κατ' αρχάς η συγκεκριμένη απεργία (όπως και άλλες που περνούν απαρατήρητες) έ-

Όπως έγινε γνωστό, χθες στο μεσημέρι, ένας συνταξιούχος αστυνομικός κάτοικος της περιοχής, ο Δρούμλης Διονύσιος πυροβόλησε και τραυμάτισε με το κυνηγετικό του όπλο δύο νεαρούς Αλβανούς, οι οποίοι είχαν μπει στο κτήμα του για να κλέψουν πορτοκάλια.

Μανωλάδα, Απρίλης 1999

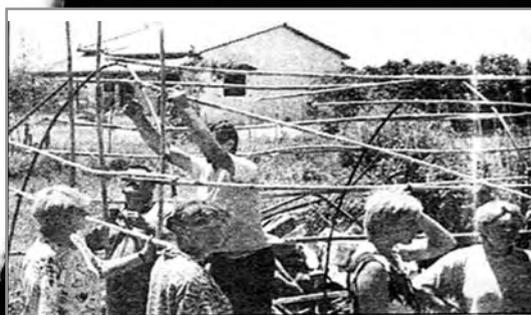

Ένα από τα θύματα της επίθεσης των Αλβανών «νονών» στον οικισμό των εργατών από το Μπαγκλαντές. Όταν ρωτήθηκε ποιος τον πυροβόλησε στο χέρι, αρνήθηκε να μιλήσει.

Μανωλάδα Απρίλιος 1999: μπαγκλαντεσιανός εργάτης πυροβολημένος στο χέρι. Η Ελευθεροτυπία ξέρει τους δράστες: αλβανοί νονοί...

δημοσιεύματα, συνεχίζεται η εξμετάλλευση των αλλοδαπών εργατών, οι οποίοι εργάζονται 10 και 12 ώρες κυριολεκτικά για ένα λίτρο φαγητό. Ειστός από τους 15 «επιτήδειους» που -σύμφωνα με τον πρόεδρο του Τοπικού Συμβουλίου Ευστάθιο Γαϊτατζή- παίρνουν καθημερινά «μίζα» από τους αλλοδαπούς προκειμένου να τους παρέχουν προστασία και εργασία, ορισμένοι εκ των κατοίκων, οι οποίοι μάλιστα κατά καιρούς έχουν απασχολήσει τις δικαστικές αρχές για παραβιάσεις του νόμου περί ναρκωτικών, κερδίζουν σε καθημερινή βάση χρήματα πωλώντας έναντι 100.000-150.000 δρχ. πλαστές υπεύθυνες δηλώσεις για μεροκάματα, οι οποίες χρησιμοποιούνται από τους αλλοδαπούς για τη νομιμοποίησή τους.

Μανωλάδα, Μάης 2001

Λίγες ώρες μετά το κάψιμο των παραπηγμάτων τους, οι Βούλγαροι εργάτες ξαναστήνουν τις καλύβες τους με «αλάμια που μάζεψαν από την περιοχή

Μανωλάδα, Ιούνης 2001

Στάχτες τα παραπήγματα των Βουλγάρων εργατών

ΠΥΡΡΟΣ
ΕΡΓΑΤΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Πολυάριθμοι είναι οι εργατές που έχουν μεταναστεύσει στην Ελλάδα από τη Βουλγαρία, κυρίως στην περιοχή της Αττικής. Οι περισσότεροι από αυτούς εργάζονται σε εργοστάσια, εργοστάσια μεταλλουργίας, εργοστάσια χημικών κ.λπ. Η κατάσταση των εργατών αυτών είναι πολύ δύσκολη. Δεν έχουν καμία προστασία, δεν έχουν καμία ασφάλιση, δεν έχουν καμία σύνταξη. Είναι πολύ φτωχοί και ζουν σε πολύ δύσκολη κατάσταση. Πολλοί από αυτούς εργάζονται σε πολύ επικίνδυνα και υγιεινά περιβάλλοντα. Η κατάσταση των εργατών αυτών είναι πολύ δύσκολη. Δεν έχουν καμία προστασία, δεν έχουν καμία ασφάλιση, δεν έχουν καμία σύνταξη. Είναι πολύ φτωχοί και ζουν σε πολύ δύσκολη κατάσταση. Πολλοί από αυτούς εργάζονται σε πολύ επικίνδυνα και υγιεινά περιβάλλοντα.

«Δεν πρνυ σωστό προπο-σμο» Βουλγάρων εργατών καταλύει

Μανωλάδα, Μάης 2002

Εσπασαν χρυσοφόρο «γκέτο» για αλλοδαπούς

ΤΟΥ ΜΑΧΗ ΝΟΥΛΚΟΥ
Μεταναστεύει από την Ελλάδα στην Ελλάδα ο εργατής που ονομάζεται Νίκος Μανωλάδης. Είναι ένας εργατής που εργάζεται σε ένα εργοστάσιο στην Αττική. Η κατάσταση των εργατών αυτών είναι πολύ δύσκολη. Δεν έχουν καμία προστασία, δεν έχουν καμία ασφάλιση, δεν έχουν καμία σύνταξη. Είναι πολύ φτωχοί και ζουν σε πολύ δύσκολη κατάσταση. Πολλοί από αυτούς εργάζονται σε πολύ επικίνδυνα και υγιεινά περιβάλλοντα. Η κατάσταση των εργατών αυτών είναι πολύ δύσκολη. Δεν έχουν καμία προστασία, δεν έχουν καμία ασφάλιση, δεν έχουν καμία σύνταξη. Είναι πολύ φτωχοί και ζουν σε πολύ δύσκολη κατάσταση. Πολλοί από αυτούς εργάζονται σε πολύ επικίνδυνα και υγιεινά περιβάλλοντα.

αλλοδαπών εργατών είναι η κατάσταση στην Ελλάδα. Οι εργατές που ονομάζονται Νίκος Μανωλάδης και οι άλλοι εργατές που εργάζονται στην Αττική είναι πολύ φτωχοί και ζουν σε πολύ δύσκολη κατάσταση. Πολλοί από αυτούς εργάζονται σε πολύ επικίνδυνα και υγιεινά περιβάλλοντα. Η κατάσταση των εργατών αυτών είναι πολύ δύσκολη. Δεν έχουν καμία προστασία, δεν έχουν καμία ασφάλιση, δεν έχουν καμία σύνταξη. Είναι πολύ φτωχοί και ζουν σε πολύ δύσκολη κατάσταση. Πολλοί από αυτούς εργάζονται σε πολύ επικίνδυνα και υγιεινά περιβάλλοντα.

Κάποτε εδώ ήταν χωριό. Τώρα υπάρχουν οι αλληλ-παρονομοί οι Έλληνες εργατές

Μανωλάδα, Μάρτης 2003

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση ενός υπαλλήλου του ΟΣΕ που πρόοφα ξεριζώσε το αμπέλι του (!) για να μετατρέψει το κτήμα του σε καταυλισμό αλλοδαπών εργατών αλλά και ενός ιδιοκτήτη μίνι μάρκετ ο οποίος, εκτός από το χαράτσι-ενοίκιο των 15 χιλ. δοχ. που επιβάλλει ανά καλύβη, υποχρεώνει όλους τους αλλοδαπούς που «φιλοξενούνται» στο κτήμα του, να φωνίζουν από το κατάστημά του, διαφορετικά τους διώχνει.

Μανωλάδα, Μάρτης 2003

σπασε το μύθο σύμφωνα με τον οποίο οι ξένοι εργάτες δεν οργανώνονται διότι "δεν καταλαβαίνουν από συνδικαλισμό και εργατικές διεκδικήσεις". Αντίθετα μάλιστα όχι μόνο κατέρριψε όλα τα εύκολα συνδικαλιστικά κλισέ, αλλά μιλώντας για απεργίες προχώρησε πολύ παραπέρα από κει που συνήθως σταματάει η ντόπια εργατική τάξη: απήργησε δηλαδή κόντρα στις περιφημες "αντικειμενικές συνθήκες", απήργησε δίχως τη μεσολάβηση ή την κάλυψη κάποιου επίσημου εργατικού / συνδικαλιστικού φορέα και το κυριότερο το έκανε την περίοδο που η παραγωγή της φρούλας ήταν στο ζενίθ της - σα να κατεβάζεις τους διακόπτες τη στιγμή που είναι πιο πολύ αναγκαίοι.

Κατά δεύτερον η σύνθεση των απεργών στη μανωλάδα καταδεικνύει (όχι βέβαια για πρώτη φορά) και μια αλλαγή στην ταξική σύνθεση της εργατικής τάξης στην Ελλάδα. Ο πολυεθνικός εργάτης - το συλλογικό εκείνο εργατικό υποκείμενο που έχει αδιάφορη εθνική καταγωγή αλλά πολύ ειδική θέση στον καταμερισμό της εργασίας στον καπιταλισμό - είναι πλέον μια συνθήκη εδραιωμένη. Προς το παρόν η κατάστασή του αντιστοιχεί στις επιδιώξεις των αφεντικών: κατακερματισμένος, βουβός, στον πάτο κάθε κοινωνικής και εργασιακής κλίμακας.

Κατά τρίτον η εστίαση στην ιδιότητα των εργατών της μανωλάδας ως "εποχικοί εργάτες στη συγκομιδή της φρούλας" αφήνει ένα μικρό κενό: αν στη μανωλάδα που δεν αποτελεί σε έκταση κάτι παραπάνω από ένα κωλοχώρι δουλεύουν για τη σεζόν 2.500 - 3.000 "εποχικοί εργάτες" τότε πόσο "εποχικοί εργάτες" δουλεύουν ως εποχικοί σε όλη την ελληνική επικράτεια; Το κενό στις γνώσεις μας μεγαλώνει επικίνδυνα με τη σύγκριση της εποχικής εργασίας

στη δεκαετία του 80 και της αντίστοιχης για τη δεκαετία που ζούμε. Αυτό δηλαδή που ίσχυε για πολλά χρόνια πριν τη μαζική είσοδο των μεταναστών ήταν πως διάφοροι που έψαχναν μια τετράμηνη, τρίμηνη ή δίμηνη δουλειά έσκαγαν από τα μεγάλα αστικά κέντρα προς κάθε αγροτικό ή νησιωτικό προορισμό για να βγάλουν τη σεζόν. Δούλευαν για όσο δούλευαν, έβγαζαν όσα έβγαζαν και μετά πίσω στην αθήνα ή στη θεσσαλονίκη. Αυτός ο κύκλος μοιάζει να έχει αλλάξει εντελώς. Και στο κομμάτι που μας ενδιαφέρει έχει δημιουργήσει ένα νέο κύκλο κερδοφορίας για το κεφάλαιο: καθώς ο μπαγκλαντεσιανός εργάτης δεν γίνεται εκ των πραγμάτων να δουλεύει ως "εποχικός" - με την έννοια ότι θα επιστρέψει στο Μπαγκλαντές για να ξεοδέσει τα όσα έβγαλε στη μανωλάδα - η "εποχικότητα" τείνει να εξελίσσεται σε μόνιμη συνθήκη εργασίας και όρων αναπαραγωγής για δεκάδες χιλιάδες πακιστανούς, μπαγκλαντεσιανούς, βούλγαρους και διαφόρων εθνικοτήτων άλλους ξένους εργάτες. Πράγμα που σημαίνει ότι μάλλον κάποιος που δουλεύει εποχικός για τη συγκομιδή φρούλας στην ηλεία, θα δουλεύει και ως εποχικός για τη συγκομιδή μήλων στη μακεδονία, ως εποχικός στα καπνά στη θράκη κλπ κλπ. Και εννοείται ότι αυτή η "μόνιμη προσωριότητα" διαλύει συθέμελα τους όρους της εργατικής αναπαραγωγής. Ασφάλιση, κοινωνικές παροχές, μισθολογική σταθερότητα, στέγαση, ύπνος, ξεκούραση, ερωτικές / φιλικές σχέσεις, ένδυση, διατροφή, υγιεινή, μόρφωση διαγράφονται από τον δίμηνο ορίζοντα του τώρα εδώ, αύριο αλλού.

Κάπως έτσι ζει και πλουτίζει η νέα μανωλάδα, κάπως έτσι ζει και πλουτίζει η νέα Ελλάδα...

ΕΙΠΑΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΝΩΛΑΔΑ

Για να μην έχει κανείς αυταπάτες για το τι είδους στήριξη πρόσφερε η αριστερά του κράτους και ο "άνωτατος εκπρόσωπος των εργατικών συμφερόντων" παραθέτουμε ενδεικτικά κάποιες απ' τις δηλώσεις τους. Δεν το κάνουμε για κανέναν άλλο λόγο παρά για να δείξουμε τη στήριξη που παρείχαν - εν μέσω εκβιασμών, τρομοκρατίας, εμπρησμών, πυροβολισμών - στους ίδιους τους δράστες αυτών των επιθέσεων.

Βαγγέλης Αποστόλου, μέλος του Π.Γ. του ΣΥΝ 21/4/08

"Από τη στιγμή που η χώρα μας αποδέχεται την αναγκαιότητα της απασχόλησης αυτών των ανθρώπων στη γεωργία οφείλουμε:

- 1) Να δημιουργήσουμε σε όλες αυτές τις περιοχές ξενώνες υποδοχής και παραμονής που να διασφαλίζουν στοιχειώδεις συνθήκες διαβίωσής τους και
- 2) Να υποχρεώσουμε τους αγρότες που τους απασχολούν να εφαρμόζουν την εργατική νομοθεσία τόσο για τις αμοιβές όσο και για την ασφάλισή τους

Δε μπορεί και δεν επιτρέπεται ο αγροτικός κόσμος που αγωνίζεται για να επιβιώσει να επιτρέψει σε μερικούς με πρόσχημα την ανταγωνιστικότητα να εξαθλιώσουν ανθρώπινες ψυχές και συνειδήσεις".

Γ.Ραγκούσης
περιοδεία κλιμακίου του ΠΑΣΟΚ στη Μανωλάδα

"Το πρώτο συμπέρασμα απ' αυτά που είδα είναι ότι δεν υπάρχει κράτος ούτε για να ελέγξει την είσοδο και την παραμονή των οικονομικών μεταναστών στη χώρα, ούτε τις συνθήκες υγιεινής και εργασίας, αλλά **ούτε και για να αφουγκραστεί τα προβλήματα των παραγωγών, οι οποίοι καλλιεργούν ένα τόσο δυναμικό και πολύ πετυχημένο εξαγωγικό προϊόν, το οποίο πρέπει πάση θυσία να στηριχτεί** ώστε να έχει το μέλλον που του αξίζει στις διεθνείς αγορές".

Η ΓΣΕΕ καταδικάζει με τον πιο έντονο τρόπο τις επιθέσεις και τις βιαιοπραγίες που σημειώθηκαν στη Μανωλάδα Ηλείας κατά αλλοδαπών εργαζομένων. [...]

Αντιλαμβανόμετε πλήρως τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πυροπληκτικοί μικροπαραγωγοί, επουδενί όμως αυτά δεν πρέπει να οδηγούν σε παρανομίες και απαράδεκτες συμπεριφορές. [...]

Επιβάλλεται η εφαρμογή της πρόσφατα υπογραφείσας ΕΓΣΣΕ (η οποία προβλέπει κατώτατο ημερομίσθιο 30,40 μεικτά) για όλους τους εργαζομένους της χώρας και τους εργάτες γης".

από τους εργατές και τους παραγωγούς" κόντρα στις απώλειες των μεταναστών στους υπόλοιπους εργατές. Η κατάσταση των εργατών αυτών είναι πολύ δύσκολη. Δεν έχουν καμία προστασία, δεν έχουν καμία ασφάλιση, δεν έχουν καμία σύνταξη. Είναι πολύ φτωχοί και ζουν σε πολύ δύσκολη κατάσταση. Πολλοί από αυτούς εργάζονται σε πολύ επικίνδυνα και υγιεινά περιβάλλοντα. Η κατάσταση των εργατών αυτών είναι πολύ δύσκολη. Δεν έχουν καμία προστασία, δεν έχουν καμία ασφάλιση, δεν έχουν καμία σύνταξη. Είναι πολύ φτωχοί και ζουν σε πολύ δύσκολη κατάσταση. Πολλοί από αυτούς εργάζονται σε πολύ επικίνδυνα και υγιεινά περιβάλλοντα.

ΜΙΣΟΣ ΓΙΑ Τ' ΑΦΕΝΤΙΚΑ

ΕΚΔΙΚΗΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ

antifa